

EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

Plenarhandling

A7-0155/2013

30.4.2013

BETÄNKANDE

om subventionerat boende i Europeiska unionen
(2012/2293(INI))

Utskottet för sysselsättning och sociala frågor

Föredragande: Karima Delli

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	3
MOTIVERING	24
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR REGIONAL UTVECKLING	26
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR KVINNORS RÄTTIGHETER OCH JÄMSTÄLLDHET MELLAN KVINNOR OCH MÄN.....	30
RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET	35

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om subventionerat boende i Europeiska unionen (2012/2293(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av Fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget), särskilt artikel 3.3, och Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), särskilt artiklarna 9, 14, 148, 151, 153 och 160 samt dess protokoll 26 om tjänster av allmänt intresse,
- med beaktande av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt artiklarna 34 och 36,
- med beaktande av protokoll 26 till EUF-fördraget om tjänster av allmänt intresse,
- med beaktande av den reviderade europeiska sociala stadgan, särskilt artikel 30 (rätten till skydd mot fattigdom och social utestängning), artikel 31 (rätten till bostad) och artikel 16 (familjens rätt till socialt, rättsligt och ekonomiskt skydd),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 3 mars 2010 *Europa 2020 – En strategi för smart och hållbar tillväxt för alla* (COM(2010)2020),
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1173/2011 av den 16 november 2011 om effektiv övervakning av de offentliga finanserna i euroområdet¹,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1175/2011 av den 16 november 2011 om ändring av rådets förordning (EG) nr 1466/97 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken²,
- med beaktande av rådets förordning (EU) nr 1177/2011 av den 8 november 2011 om ändring av förordning (EG) nr 1467/97 om påskyndande och förtydligande av tillämpningen av förfarandet vid alltför stora underskott³,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1174/2011 av den 16 november 2011 om verkställighetsåtgärder för att korrigera alltför stora makroekonomiska obalanser i euroområdet⁴,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigering av makroekonomiska obalanser⁵,

---

¹ EUT L 306, 23.11.2011.

² EUT L 306, 23.11.2011.

³ EUT L 306, 23.11.2011.

⁴ EUT L 306, 23.11.2011.

⁵ EUT L 306, 23.11.2011.

- med beaktande av rådets direktiv 2011/85/EU av den 8 november 2011 om krav på medlemsstaternas budgetramverk¹,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 18 april 2012 *Att skapa förutsättningar för en återhämtning med ökad sysselsättning* (COM(2012)0173),
- med beaktande av kommissionens meddelande *Den europeiska plattformen mot fattigdom och social utestängning: en europeisk ram för social och territoriell sammanhållning* (COM(2010)0758), yttrandet från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommitténs yttrande i denna fråga, och sin resolution av den 15 november 2011²,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1081/2006 av den 5 juli 2006 om Europeiska socialfonden och om upphävande av förordning (EG) nr 1784/1999³,
- med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006 av den 11 juli 2006 om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden samt om upphävande av förordning (EG) nr 1260/1999⁴,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1080/2006 av den 5 juli 2006 om Europeiska regionala utvecklingsfonden och om upphävande av förordning (EG) nr 1783/1999⁵,
- med beaktande av förslaget till Europaparlamentets och rådet förordning om gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden som omfattas av den gemensamma strategiska ramen, om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden samt om upphävande av förordning (EG) nr 1083/2006 (COM(2011)0615),
- med beaktande av förslaget till Europaparlamentets och rådet förordning om särskilda bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden och målet ”Investering för tillväxt och sysselsättning” samt om upphävande av förordning (EG) nr 1080/2006 (COM(2011)0614),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 26 november 2008 *En ekonomisk återhämtningsplan för Europa* (COM(2008)0800),
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU av den 25 oktober 2012 om energieffektivitet, om ändring av direktiven 2009/125/EG och 2010/30/EU och om upphävande av direktiven 2004/8/EG och 2006/32/EG⁶ och parlamentets resolution av

---

¹ EUT L 306, 23.11.2011.

² Antagna texter från detta sammanträde, P7_TA(2011)0495.

³ EUT L 210, 31.7.2006.

⁴ EUT L 210, 31.7.2006.

⁵ EUT L 201, 31.7.2006.

⁶ EUT L 315, 14.11.2012.

den 15 december 2010¹,

- med beaktande av rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt²,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 23 mars 2011 *Reform av EU:s regler om statligt stöd avseende tjänster av allmänt ekonomiskt intresse* (COM(2011)0146) och parlamentets resolution av den 15 november 2011³,
- med beaktande av kommissionens meddelande *Strategi för Europeiska unionens konkreta tillämpning av stadgan om de grundläggande rättigheterna* (COM(2010)0573),
- med beaktande av kommissionens meddelande *En EU-ram för nationella strategier för integrering av romer fram till 2020* (COM(2011)0173),
- med beaktande av kommissionens riktlinjer av den 15 maj 2012 med exempel på god praxis för att begränsa, minska och kompensera effekterna av en försegling av marken (SWD(2012)0101 slutlig),
- med beaktande av kommissionens utvärdering av sysselsättningen och den sociala utvecklingen i Europa 2012 av den 8 januari 2013⁴,
- med beaktande av kommissionens åtgärds paket för sociala investeringar av den 20 februari 2013,
- med beaktande av gemenskapsstatistiken över inkomst- och levnadsvillkor (EU-SILC) och Eurostats pressmeddelande av den 8 februari 2012⁵,
- med beaktande av den gemenskapsstatistik som återfinns i den tredje europeiska rapporten om livskvalitet, och särskilt dess kapitel 6⁶,
- med beaktande av Eurofound's rapport om rådgivningstjänster avseende hushållens skulder i Europeiska unionen⁷,
- med beaktande av Eurofound's rapport ”Romernas levnadsvillkor: undermåliga bostäder och dålig hälsa”⁸,
- med beaktande av kommissionen beslut av den 20 december 2011 om tillämpningen av artikel 106.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på statligt stöd i form av ersättning för allmännyttiga tjänster som beviljas vissa företag som fått i uppdrag att

---

¹ Antagna texter från detta sammanträde, P7_TA(2010)0485.

² EUT L 347, 11.12.2006.

³ Antagna texter från detta sammanträde, P7_TA(2011)0494.

⁴ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?cat/d=738&largId=en&pubId=7315>.

⁵ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/3-08022012-BP/EN/3-08022012-BP-EN.PDF.

⁶ <http://www.eurofound.europa.eu/publications/htmlFiles/eFI264.htm>

⁷ <http://www.eurofound.europa.eu/pubdocs/2011/891/en/1/EF11891EN.pdf>.

⁸ <http://www.eurofound.europa.eu/pubdocs/2012/02/en/1/EFI20EN.pdf>.

tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse¹,

- med beaktande av EU-domstolens dom av den 14 mars 2013 i mål C-415/11 (Mohamed Aziz) som skyddar bolånekunder mot banker vid oskäligena kontraktsvillkor²,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets beslut nr 1098/2008/EG av den 22 oktober 2008 om Europeiska året för bekämpning av fattigdom och social utestängning (2010)³,
- med beaktande av rådets uttalande av den 6 december 2010 om ”Europeiska året för bekämpning av fattigdom och social utestängning: Samarbete för att bekämpa fattigdom under 2010 och därefter”⁴,
- med beaktande av rapporten av den 18 februari 2011 *Bedömning av de sociala aspekterna av Europa 2020-strategin: 2011 års rapport från kommittén för socialt skydd*⁵,
- med beaktande av kommissionens arbetsdokument av den 5 februari 2012 om förslag till gemensam rapport om socialt skydd och social integration (SEC(2010)0098),
- med beaktande av rapporten av den 15 februari 2010 från kommittén för socialt skydd *Gemensam rapport om socialt skydd och social integration 2010*⁶,
- med beaktande av yttrandet från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén *Utmaningar som uppstår då socialt boende definieras som en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse*⁷,
- med beaktande av Regionkommitténs yttrande *Mot en europeisk agenda för offentligt subventionerade bostäder*⁸,
- med beaktande av sin resolution av den 20 november 2012 om en social investeringspakt som ett svar på krisen⁹,
- med beaktande av sin resolution av den 10 mars 2010 om EU 2020¹⁰,
- med beaktande av sin resolution av den 20 maj 2010 om sammanhållningspolitikens

---

¹ EGT L 7, 11.01.2012, s.3.

² <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=135024&pageIndex=0&doclang=en&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=1202581>.

³ EUT L 298, 7.11.2008, s. 20.

⁴ Europeiska unionens råd, 3053:e mötet i rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor), Bryssel den 6 december 2010.

⁵ Rapport från kommittén för socialt skydd till rådet, Europeiska unionens råd, 6624/11 ADD 1 SOC 135 ECOFIN 76 SAN 30, av den 18 februari 2011.

⁶ Rapport från kommittén för socialt skydd till rådet, Europeiska unionens råd, 6500/10 SOC 115 ECONFIN 101 FSTR 8 EDUC 31 SAN 33, av den 15 februari 2010.

⁷ CESE, 597/2012-TEN/484, 13 december 2012.

⁸ CdR 71/2011 final, ECOS-V/014 <https://toad.cor.europa.eu/CORWorkInProgress.aspx>.

⁹ Antagna texter från detta sammanträde, P7_TA(2012)0419.

¹⁰ EUT C 236 E, 12.8.2011, s. 57.

bidrag till att uppnå Lissabon- och EU 2020-målen¹ ,

- med beaktande av sin lagstiftningsresolution av den 8 september 2010 om förslaget till rådets beslut om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik: Del II av de integrerade riktlinjerna för Europa 2020² ,
  - med beaktande av Europaparlamentets resolution av den 20 oktober 2010 om den finansiella, ekonomiska och sociala krisen: rekommendationer om åtgärder och initiativ³ ,
  - med beaktande av sin resolution av den 5 juli 2011 om framtiden för sociala tjänster av allmänt intresse⁴ ,
  - med beaktande av sin resolution av den 10 maj 2007 om bostäder och regionalpolitik⁵ ,
  - med beaktande av sin resolution av den 14 september 2011 om en EU-strategi mot hemlöshet⁶ ,
  - med beaktande av sina skriftliga förklaringar av den 22 april 2008 om avskaffande av hemlöshet⁷ och den 16 december 2010 om en EU-strategi mot hemlöshet⁸ ,
  - med beaktande av Eurofound's tredje europeiska undersökning om livskvalitet – livskvalitet i Europa: krisens effekter⁹ ,
  - med beaktande av slutrekommendationerna från den europeiska konsensuskonferensen om hemlöshet den 9 och 10 december 2010,
  - med beaktande av artikel 48 i arbetsordningen,
  - med beaktande av betänkandet från utskottet för sysselsättning och sociala frågor och yttrandena från utskottet för regional utveckling och utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män (A7-0155/2013), och av följande skäl:
- A. Att ha någonstans att bo är en grundläggande rättighet, som kan ses som en förutsättning för utövande av och tillgång till andra grundläggande rättigheter och till ett värdigt liv. Det är medlemsstaternas internationella skyldighet att garantera tillgång till en värdig och adekvat bostad, vilket unionen bör beakta. Rätten till tillgång och stöd till boende erkänns både i artikel 34 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, i artiklarna 30 och 31 i Europarådets reviderade sociala stadga och i artikel 25 i Förenta nationernas allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, och den återfinns i många av medlemsstaternas grundlagar.

---

¹ EUT C 161 E, 31.5.2011, s. 120.

² EUT C 308 E, 20.10.2011, s. 116.

³ Antagna texter från detta sammanträde, P7_TA(2010)0376.

⁴ Antagna texter från detta sammanträde, P7_TA(2011)0319.

⁵ Antagna texter från detta sammanträde, P7_TA(2007)0183.

⁶ Antagna texter från detta sammanträde, P7_TA(2011)0383.

⁷ EUT C 259 E, 29.10.2009, s. 19.

⁸ Antagna texter från detta sammanträde, P7_TA(2010)0499.

⁹ <http://www.eurofound.europa.eu/publications/htmlFiles/eFI264.htm>.

- B. Lokala, regionala och nationella myndigheter i medlemsstaterna har rätt, och också skyldighet, att utforma sin egen bostadspolitik och att vidta nödvändiga åtgärder för att se till att denna grundläggande rättighet upprätthålls på deras respektive bostadsmarknader i förhållande till invånarnas behov, i syfte att låta alla medborgare få tillgång till en anständig bostad till rimlig kostnad.
- C. Adekvata och säkra bostäder till rimlig kostnad är ett lämpligt verktyg för att uppnå social rättvisa och sammanhållning och investeringar i bostäder till rimlig kostnad är en förutsättning för ökad rörlighet för arbetstagare och ökade möjligheter till sysselsättning. Produktionen och renoeringen av subventionerade bostäder är viktiga faktorer för att uppfylla målen att kunna tillgodose efterfrågan på bostäder, tillhandahålla bostäder till rimlig kostnad till stora delar av befolkningen, främja ekonomin, hålla bostadsbubblor under kontroll, bekämpa energifattigdomen och garantera skatteintäkter för medlemsstaterna.
- D. Det är medlemsstaterna som, i linje med subsidiaritetsprincipen, har en nyckelroll och stort utrymme när det gäller att definiera, förordna och utforma ett system med ett parallellt utbud av subventionerat boende som kompletterar det spontana utbudet på marknaden. Tilldelningen av subventionerade bostäder bör uppfylla höga krav när det gäller kvalitet, säkerhet och rimlig prissättning och främja likabehandling och användarrättigheter.
- E. Det saknas subventionerade bostäder och det finns ett ökat behov av bostäder till rimlig kostnad i de flesta medlemsstater. De som söker subventionerat boende har en social och familjerelaterad profil som förändrats. Denna nya sociala verklighet bör analyseras så att medlemsstaterna och deras respektive lokala och regionala myndigheter kan ta fram olika boendestrategier som bättre motsvarar den faktiska situationen.
- F. Åtgärderna för subventionerat boende ingår i de sociala tjänsterna av allmänt ekonomiskt intresse och ska tillgodose behovet av bostäder, underlätta ägande, främja bostadskvaliteten, förbättra befintliga bostäder och anpassa bostadskostnaderna till familjesituationen och de boendes resurser, samtidigt som de står för en del av kostnaderna.
- G. Subventionerade bostäder som köps eller hyrs bör vara prisvärda, energieffektiva, belägna intill grönområden och anpassade till olika generationer med hänsyn till barns och äldres särskilda behov.
- H. Reglerna för bostadslån måste skydda konsumenterna och främja en rättvis riskfördelning i syfte att förebygga fler hemlösa och framtida bostadskriser.
- I. Subventionerat boende spelar en nyckelroll i uppnåendet av Europa 2020-strategins mål, särskilt kampen mot fattigdom, inbegripet förebyggandet av att nackdelar går i arv till nästa generation. Det bidrar genom en förnyelse av bostadsbeståndet till en hög sysselsättningsnivå, delaktighet och social sammanhållning, till att rörligheten på arbetsmarknaden gynnas och att både klimatförändringarna och energifattigdomen bekämpas.
- J. Den ekonomiska och finansiella krisen, åtstramningsåtgärder, prisökningen på bostäder

och lägre inkomster för hushållen har sammantaget gjort att arbetslösheten och den sociala utestängningen ökat inom EU, särskilt bland de mest utsatta grupperna, och därigenom har kostnaderna för välfärdstjänsterna stigit. Trots att de offentliga utgifterna för subventionerade bostäder är en viktig stabiliserande faktor, har de senaste budgetåtstrammingsåtgärderna försvagat denna politik.

- K. Den ekonomiska och sociala krisen har en omedelbar och ogynnsam inverkan på verksamheten och det finansiella stödet inom sektorn för byggande och renovering av bostäder, framför allt subventionerade bostäder, på grund av explosionen av bostadsbubblor, kreditåtstramning, betalningsförseningar och även minskade offentliga beställningar. Den här sektorn skulle kunna vara en motor för att varaktigt ta oss ur krisen på ett inkluderande sätt och så att vi kan göra nödvändiga insatser på klimat- och energiområdet.
- L. Åtgärderna för åtstramning och budgetsanering måste åtföljas av en global investeringsstrategi till förmån för en hållbar och inkluderande tillväxt och för ett fullföljande av målen i Europa 2020-strategin, även när det gäller kampen mot fattigdom och social utslagning.
- M. Bostaden tillfredsställer ett grundläggande behov. Därför måste medlemsstaterna genom egna politiska val ställa upp miniminormer för beboelighet och komfort, särskilda regler för stadsplanering och byggande och för bostadskostnadens största andel av inkomsten, övervaka hyresutvecklingen för vissa kategorier samt skapa lämpliga sociala eller skattemässiga stödmekanismer för att lätta den betydande post som bostadskostnaden utgör.
- N. De allvarliga ekonomiska, sociala och långsiktiga verkningarna av krisen, inte bara på den ekonomiska tillväxten, sysselsättningsgraden och nivåerna för fattigdom och social utslagning, utan också på tillgången till bostäder och investeringar i subventionerat boende i EU, gör att medlemsstaterna och EU måste handla skyndsamt för att garantera rätten till en anständig bostad till överkomlig kostnad. Den kraftiga ökningen av bostadsrelaterade kostnader (mark, fastighet, hyra, energiförbrukning), vilka redan nu utgör den största utgiftsposten för hushållen i EU, är en källa till instabilitet och oro. Denna omständighet, i förening med arbetslöshetsexplosionen inom EU, vilken kan illustreras med att medelvärdet steg till 10,9 procent i januari 2013 för EU-27, och i förening med en åldrande befolkning, utgör en stor riskfaktor för ökade klyftor mellan rika och fattiga, ökad social utestängning och hemlöshet, som redan nu drabbar de 80 miljoner EU-medborgare som löper risk för fattigdom.
- O. Romer lever ofta i starkt segregerade områden där tillgången till sociala tjänster och hälso- och sjukvård är begränsad.
- P. Det finns tydliga samband mellan undermåliga bostäder och dålig hälsa. Skulder på amorteringslån är kopplade till försämrad psykisk hälsa. Trångboddhet förknippas med psykiska problem, TBC, luftvägsinfektioner, ökad risk för eldsvådor och olyckor i hemmet. Att bo i undermåliga bostäder påverkar hälsan och känslan av säkerhet negativt och ökar risken för olyckor i hemmet. Att bo i ett område med hög bullernivå är förknippat med högre blodtryck. Bostadsbrist ger upphov till stress och ohälsa som på ett negativt sätt påverkar livskvalitet, hälsa och välmående.

- Q. Kvinnor påverkas särskilt av bristen på anpassade subventionerade boenden till överkomliga priser. År 2010 riskerade 24,5 procent av alla kvinnor att drabbas av fattigdom och socialt utanförskap, särskilt kvinnor med låga inkomster, ensamstående mammor, lågavlönade kvinnor, invandrarkvinnor, änkor med minderåriga barn, kvinnor som utsätts för våld i hemmet, samt familjer med barn där kvinnan är ensam familjeförsörjare, unga familjer, flerbarnsfamiljer, studenter, ungdomar i början av sin karriär, unga arbetslösa par, personer med funktionsnedsättning, fysiskt eller psykiskt sjuka, personer ur marginaliserade samhällsgrupper inklusive romer, och äldre människor. Dessa grupper är särskilt utsatta för hemlöshet och flyttar ofta in i undermåliga bostäder på den privata marknaden, vilket betydligt ökar risken för hälsoproblem. Dessa grupper söker ofta alternativa lösningar genom att flytta in hos familj, vänner eller bekanta vilket hindrar en ordentlig analys och öppen dokumentation om hemlösa.
- R. Den ekonomiska krisen och de höga marknadspriserna på bostäder minskar kvinnors möjligheter att skilja sig eller lämna samboförhållanden, vilket begränsar deras frihet och gör dem mer utsatta för könsrelaterat våld i hemmet.
- S. Hyresrätter till rimlig kostnad är viktiga för att ungdomar ska kunna genomgå yrkesutbildningar, universitetsstudier, praktiktjänster eller få möjlighet till sysselsättning.
- T. Medlemsstaterna måste också besluta om och organisera ett parallellt utbud av subventionerade bostäder som komplement till det nuvarande utbudet på marknaden, med specifika tillträdesvillkor och priser, tillhandahållet av organisationer utan vinstsyfte som inrättats specifikt för detta ändamål. 25 miljoner EU-medborgare får på så sätt en subventionerad bostad vars områdesplanering, tillträdesvillkor och priser bestäms direkt av medlemsstaternas offentliga myndigheter. Ett sådant parallellt bostadsutbud bidrar bland annat till att dämpa svängningarna på fastighetsmarknaden och fenomenet med bostadsbubblor på grund av sin stabilitet och reglerade prissättning.

Att främja den sociala och ekonomiska roll som subventionerat boende spelar

1. Europaparlamentet konstaterar att på grund av den nuvarande ekonomiska och sociala krisen tillgodoser marknaden, framför allt i tätbefolkade stadsområden, i allt mindre utsträckning behovet av bostäder till en rimlig kostnad. De höjda bostads- och energikostnaderna ökar risken för sjukdomar, fattigdom och social utestängning. Parlamentet noterar att vräkningar och återtagande av bostäder från bankernas sida blir allt vanligare i flera medlemsstater och yrkar på att åtgärder ska vidtas för att möta dessa utmaningar. Det är oroväckande med både de direkta och indirekta effekterna av budgetåtstramningarna i samband med den nuvarande sociala och ekonomiska krisen, såsom nedskärningar i bostadsstöd och sociala tjänster, beskattningen av allmännyttiga bostadsföretag, stoppet för nya bostadsprojekt och utförsäljningen av delar av det nationella subventionerade bostadsbeståndet, vilket kan skapa en ond cirkel av långvarig social utestängning och segregering.
2. Europaparlamentet påminner om att politiken för subventionerat boende spelar en viktig roll i kampen mot barnfattigdom genom utrotningen av fattigdom i familjer och förebyggandet av att socioekonomiska nackdelar går i arv till nästa generation. Parlamentet konstaterar att behovet av bostäder till överkomliga priser ökar, även bland de befolkningsgrupper som är socialt integrerade, som en följd av förändringar i familjernas

sociodemografiska struktur och det ökade antalet osäkra och tillfälliga anställningar.

3. Europaparlamentet uppmanar till efterlevnad av artikel 14 i EUF-fördraget och protokoll 26 i fördraget till fördraget, enligt vilka de offentliga myndigheterna själva har rätt att bestämma hur den subventionerade bostadssektorn ska utformas och finansieras och vilka som är målgruppen, för att tillgodose de lokala behoven och säkerställa kvalitet, säkerhet, rimlig prissättning, likabehandling och främjande av användarrättigheter. Parlamentet anser att denna möjlighet är ett sätt för de offentliga myndigheterna att kompensera marknadens oförmåga att garantera tillgång för alla till en anständig bostad till rimlig kostnad och att på så sätt tillämpa artiklarna 16, 30 och 31 i Europarådets sociala stadga. EU:s konkurrenspolitik får inte på något vis användas som verktyg för att undergräva tjänster av allmänt ekonomiskt intresse.

En europeisk politik för subventionerade bostäder

4. Europaparlamentet påminner kommissionen, medlemsstaterna och lokala och regionala myndigheter om att satsningar på subventionerat boende till rimligt pris är ett sätt att garantera grundläggande rättigheter, lösa det akuta sociala behovet, och liksom de strategiska sociala investeringarna, att långsiktigt bidra till nya lokala arbetstillfällen som inte går att utlokalisera, att stabilisera ekonomin genom att förebygga bostadsbubblor och överskuldssättning hos hushållen, gynna rörligheten på arbetsmarknaden, bekämpa klimatförändringar och energifattigdomen och minska de hälsoproblem som härrör från trångboddhet och dåliga levnadsförhållanden. Därför bör inte subventionerade bostäder anses utgöra en kostnad som ska minskas, utan en investering som betalar sig på lång sikt genom bättre hälsa och socialt välmående, tillträde till arbetsmarknaden och möjligheter för människor, särskilt äldre, att leva självständigt.
5. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att besluta om en åtgärdsram för den subventionerade bostadssektorn för bostadspolitiken för att åstadkomma konvergens hos EU:s olika infallsvinklar på ämnet (statligt stöd, strukturfonder, energi, kamp mot fattigdom och social utslagning, sjukvård). Parlamentet uppmanar kommissionen att integrera investeringarna i subventionerade bostäder inom ramen för den europeiska terminen och att inkludera en utvärdering av målen för att bekämpa och förebygga bostadsbubblor.
6. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att klargöra definitionen av subventionerade bostäder mot bakgrund av utbyte av bästa praxis och erfarenheter mellan medlemsstaterna och med beaktande av att subventionerade bostäder uppfattas och förvaltas på olika sätt (ofta pga. flexibilitet vad gäller fastställande av prioriteringar) i medlemsstaterna, regionerna och lokalsamhällena.
7. Europaparlamentet konstaterar att investeringar i subventionerade bostäder utgör en del av bredare politiska insatser för att utforma och finansiera ett utbud av offentliga sociala tjänster, hälso- och sjukvårdstjänster och utbildningstjänster med syfte att garantera grundläggande sociala rättigheter och att de motsvarar de nya sociala behoven och konjunkturväxlingarna.
8. Europaparlamentet understryker behovet av att övervaka de sociala investeringarna inom ramen för en social investeringspakt baserad på Europakt-modellen och utformad för att

stärka unionens ekonomiska och budgetmässiga styrning, inklusive investeringar i subventionerade bostäder. Parlamentet betonar även behovet av mål för de sociala investeringarna som medlemsstaterna är skyldiga att följa för att de sociala, sysselsättningsrelaterade och utbildningsrelaterade målen i Europa 2020-strategin ska uppnås. Parlamentet gläder sig åt att förslaget stöds av rådets slutsatser från december 2012 där det understryks att ”de möjligheter till en avvägning mellan behoven av produktiva offentliga investeringar och budgetdisciplinmålen som EU:s befintliga finanspolitiska ramverk erbjuder kan utnyttjas inom stabilitets- och tillväxtpaktens preventiva aspekt”. Parlamentet uppmanar kommissionen att följa upp dessa sociala investeringar bättre med hjälp av en instrumentbräda med indikatorer för de investeringar som medlemsstaterna har genomfört och för investeringar på EU-nivå. För investeringar i subventionerade bostäder bör hänsyn tas till bostadskostnadernas utveckling och till antalet sökande som väntar på tilldelning i medlemsstaterna. Parlamentet uppmanar vidare medlemsstaterna att ratificera den reviderade europeiska sociala stadgan, särskilt med hänsyn till artikel 31.

9. Europaparlamentet anser att boende- och hyresgästföreningar bör delta i fastställandet av de bostadsstrategier som medlemsstaterna ska genomföra.
10. Europaparlamentet betonar vikten av att social innovation stöds av både den europeiska plattformen mot fattigdom och social utestängning och av ramprogrammet för forskning för att undersöka nya metoder för att förbättra tillgången till subventionerade bostäder och minska hemlösheten.
11. Europaparlamentet ber kommissionen att ändra villkoren i stödpaketet om tjänster av allmänt ekonomiskt intresse från december 2011, enligt vilka undantagen för statligt stöd på det subventionerade bostadsområdet endast medges för de mest utsatta grupperna. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att låta medlemsstaterna slippa de svårigheter som uppstått på grund av denna bristfällighet.
12. Europaparlamentet välkomnar förslaget i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/0062 av den 31 mars 2011 om att kontrollera låneavtal för bostadsfastigheter och på så sätt begränsa hushållens överskuldssättning. Europaparlamentet vill att en sådan god praxis ska införas i de europeiska bostadslånebestämmelserna som är mer gynnsam för konsumenterna. Parlamentet vill också att det ska finnas en möjlighet för konkursmässiga gäldenärer och hushåll att omförhandla sin skuld eller lämna bostaden som betalning. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att förhindra att redan vräkta hushåll måste fortsätta att betala sina in-teckningslån. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att arbeta för en lösning på de sociala problemen kring vräkningar och återtagna bostäder för dem som är mest drabbade av den ekonomiska krisen och arbetslöshet. Parlamentet påminner dessutom om att detta har uppstått mot bakgrund av de stora offentliga stöden för att sanera unionens finanssystem. Medlemsstaterna uppmanas att sträva efter att erbjuda alternativa lösningar till vräkningar.
13. Europaparlamentet begär att kommissionen i sina landsspecifika rekommendationer varnar medlemsstaterna när reformer hotar investeringarna i subventionerade eller billiga bostäder, och att kommissionen avstår från att ge rekommendationer om storleken hos den subventionerade bostadssektorn i enskilda medlemsstater. Parlamentet beklagar att vissa

medlemsstater, inom ramen för budgetkonsolideringen och i enlighet med kommissionens specifika rekommendationer för åtgärder på bostadsmarknaden, minskar sektorns kapacitet genom att beskatta sociala hyresvärdar. Parlamentet är vidare bekymrat över Europeiska kommissionens restriktiva definition av subventionerat boende inom konkurrenspolitiken som bara riktar in sig på missgynnade grupper.

14. Europaparlamentet uppmanar rådet att samla medlemsstaternas bostadsministrar minst en gång per år för att debattera den inverkan som olika delar av EU:s politik har på bostadspolitiken och för att säkerställa att mer hänsyn tas till bostadssektorns ekonomiska, sociala och miljörelaterade dimensioner i EU:s politik genom att sammanföra olika aktörer som till exempel allmännyttiga bostadsföretag, hyresgästföreningar och föreningar som arbetar för tillgång till bostäder.
15. Europaparlamentet föreslår att ett europeiskt centrum för bostäder upprättas för att öka utbytet av bästa praxis och den kvalitativa och kvantitativa kunskapen om bostadssituationen i olika länder, däribland det subventionerade boendet, på grundval av tillförlitlig statistik och genom att involvera kommissionen, berörda socioekonomiska aktörer, föreningar och boende. Ett sådant centrum skulle studera frågan om energifattigdom med hjälp av nationella uppgifter. Parlamentet uppmanar kommissionen att snabbt börja analysera fördelarna med att inrätta ett sådant centrum och betonar att Eurostat-indikatorerna på bostadsområdet (pris, kvalitet) för social integration måste publiceras regelbundet tillsammans med regional och lokal statistik så att framstegen på området kan utvärderas.
16. Europaparlamentet noterar att en definition av subventionerade bostäder och stödmottagare bör vara resultatet av en demokratisk diskussion så att medlemsstaternas olika traditioner tas i beaktande.
17. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att fästa större vikt vid tillgången till bostäder och tillhörande tjänster, inom ramen för strategin för socialt skydd och social integration och genom initiativ med syfte att minska bostadslösheten och utslagningen beträffande bostäder, på grundval av indikatorer som är gemensamma för medlemsstaterna, samt att uppmuntra utbytet av bra metoder för att förverkliga rätten till bostad.
18. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att öka sina ansträngningar för att ta med investeringar i subventionerade bostäder i budgetmålen på medellång och lång sikt, i de nationella reformprogrammen och i de strategiska målen för partnerskapsavtalen 2014-2020. Parlamentet uppmanar rådet och kommissionen att bättre övervaka hur de sociala målen i Europa 2020-strategin genomförs och uppnås.
19. Europaparlamentet noterar att bostadspolitik och bostadsprogram måste utvecklas i samråd med kvinnor med låga inkomster och från olika sociala bakgrunder för att upptäcka vilka strategier som bäst motsvarar kvinnors behov.

Att uppmuntra investeringar i lokala arbetstillfällen och den gröna ekonomin

20. Europaparlamentet understryker att bostadssektorn och i synnerhet den subventionerade bostadssektorn fyller en ekonomiskt balanserande funktion tack vare minskningen av

energiberoendet, stödet till bygg- och renoveringssektorn och därmed till varaktiga lokala arbetstillfällen som inte går att utlokalisera, särskilt tack vare att sektorn är arbetskraftsintensiv, till utvecklingen av gröna branscher i den lokala ekonomin och till de positiva effekterna på ekonomin i stort. Därför bör investeringar i subventionerat boende inte enbart betraktas som utgifter utan framför allt som produktiva investeringar. Parlamentet uppmanar vidare medlemsstaterna att inleda en dialog med byggindustrin för att skapa en bättre affärsmiljö för och reglering av subventionerade bostäder, särskilt när det gäller fastställandet av produktionsmål för bostadsbyggandet, upplägget för infrastrukturkostnader och tillgången till mark.

21. Europaparlamentet betonar mervärdet för den lokala sysselsättningen och den kraftiga hävstångseffekten på de investeringar som genereras av den direkta åtgärd som strukturfonderna under 2007–2013 utgör i den subventionerade bostadssektorn.
22. Europaparlamentet anser att de belopp som anslås till sammanhållningsfonden inom den fleråriga budgetramen för 2014–2020 inte får vara mindre än beloppen för den innevarande fleråriga budgetramen. Detta för att kunna garantera en tillräcklig finansiering av Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), främst investeringsprioriteringen ”Att främja social inkludering och bekämpa fattigdom genom att stödja fysiskt och ekonomiskt återställande av utarmade stads- och landsbygdssamhällen”.
23. Europaparlamentet värdesätter att många medlemsstater redan har fört en bra politik för subventionerade bostäder och anser att EU:s roll i denna kontext bör vara att underlätta utbytet av bästa metoder mellan medlemsstaterna.
24. Europaparlamentet noterar kommissionens förslag till lagstiftningspaket med förordningar om sammanhållningspolitiken 2014–2020. Parlamentet stöder prioriterade investeringar i energieffektivitet och utnyttjande av förnybar energi i subventionerade och billiga bostäder, integrerade åtgärder för en hållbar stadsutveckling och territoriell utveckling, lika tillgång till en bostad för marginaliserade samhällsgrupper och främjande av aktörer inom social och solidarisk ekonomi, till exempel icke vinstdrivande bostadskooperativ, som kan få stöd från struktur- och sammanhållningsfonderna.
25. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och samtliga berörda parter att lyfta fram både investeringar i subventionerade och billiga bostäder och förstärkningen av den icke vinstdrivande bostadssektorn i de nationella reformprogrammen och i de strategiska riktlinjerna i partnerskapsavtalen 2014-2020 samt att se till att deras respektive nationella strategier för integrering av romer integreras i de planerade boendeåtgärderna.
26. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att i större utsträckning utnyttja privaträttsliga verktyg för att underlätta byggandet av subventionerade bostäder, till exempel tomträttsavtal för att kunna bygga utan att köpa marken, eller nyttjanderätt för det allmännyttiga företaget så att en enskild fortfarande kan vara ägare till marken.
27. Europaparlamentet understryker att bostadshus och kommersiella fastigheter svarar för 40 procent av energiförbrukningen och utsläppen av koldioxid i Europa och att ett miljövänligt bostadsbyggande gör det möjligt att sänka kostnader och byggtider samt drastiskt minska miljöeffekter och energiförbrukning och därmed också bostädernas

driftskostnader.

28. Europaparlamentet stöder en adekvat budget för den fleråriga budgetramen 2014–2020 och ser sammanhållningspolitiken som en viktig drivkraft för att ta sig ur krisen. Parlamentet stöder slutsatserna i den europeiska tillväxt- och sysselsättningspakten när det gäller uppmaningen till medlemsstaterna att underlätta och påskynda omfördelningen av outnyttjade strukturfondmedel till projekt för energieffektivitet och förnybar energi under programperioden 2007–2013. Omfördelningen bör gagna den subventionerade bostadssektorn.
29. Europaparlamentet kräver att medlemsstaterna, deras förvaltningsmyndigheter och kommissionen ser till att aktörerna på bostadsmarknaden, hyresgästföreningar och föreningar som arbetar för tillgång till bostäder noggrant förs in i förteckningen över arbetsmarknadens parter för utarbetande, uppföljning och utvärdering av partnerskapsavtal och operativa program. Parlamentet understryker betydelsen av de nya verktygen för integrerad utveckling ("Community-Led Local Development" och integrerade territoriella investeringar) för integrerade bostadsstrategier där de allmännyttiga bostadsföretagen och de boende har ett övervägande inflytande. Parlamentet anser att struktur- och sammanhållningsfonderna måste tillämpa både partnerskapsprincipen och principen om flernivåstyrelse aktivt och att medlemsstaterna måste uppmuntras att samarbeta med lokala och regionala myndigheter för att fastställa prioriteringar och bestämma hur medlen bör användas. Parlamentet framhåller att bättre synergieffekter mellan strukturfonderna och Sammanhållningsfonden skulle kunna främja hållbar utveckling av eftersatta områden eller landsbygdsområden och förhindra att de isoleras och avfolkas, vilket därmed stävjar de negativa effekterna av social segregation och främjar mångfald, social sammanhållning och jämställdhet mellan kvinnor och män.
30. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att stärka eller utveckla särskilda mekanismer för finansiering för att stimulera högkvalitativ produktion och renovering av subventionerade och billiga bostäder och att arbeta samordnat för att återgå till ett stöd av programmet Horisont 2020 och ett utnyttjande av finansieringsinstrument och stödprogram för de projekt som föreslås av strukturfonderna, Europeiska investeringsbanken (EIB), Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling (EBRD), Europarådets utvecklingsbank (CEB) och Europeiska fonden för energieffektivitet (EEEF). Medlemsstaterna uppmanas vidare att hitta sätt att tillämpa den ändrade förordningen om europeiska regionala utvecklingsfonden för att tillhandahålla boende till marginaliserade grupper.
31. Europaparlamentet uppmanar EIB att i nära samråd med lokala och regionala myndigheter ge större plats för subventionerade och billiga bostäder i sina investeringsprioriteringar, framför allt i de medlemsstater där det inte finns någon offentlig bostadsbank, och att förbättra villkoren för att bevilja lån. EIB bör klargöra i vilken utsträckning projektobligationer kan användas för att finansiera sociala infrastrukturer som till exempel bostäder och att ta hänsyn till bedömningen av pilotfasen innan man beslutar om utökning.
32. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att stödja bostadskooperativens verksamhet som utgör ett värdefullt instrument för att förvärva en permanentbostad till rimlig kostnad. Kooperativen är dessutom ett effektivt instrument för att främja

stadssanering, skapa synergier med lokalsamhällen och motverka flykten från städerna.

33. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att göra andra eventuella finansieringskällor tillgängliga för medlemsstaterna för att främja utbudet och renoveringen av subventionerade bostäder liksom de sociala investeringarna, att uppmantra medlemsstaterna och regionala och lokala myndigheter att effektivt utnyttja tillgängliga EU-medel, och att bevara sänkta momssatser för dessa investeringar, med hänsyn till de arbetsintensiva tjänsterna i sektorn och till deras svaga påverkan på den interna tjänstehandeln i EU. Parlamentet föreslår att man utreder möjligheten till att tillämpa samma momssatser som de som tillämpas på produkter för grundläggande behov. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att mobilisera privat sparkapital för att både underlätta markförvärv och uppmantra till byggande och renovering av subventionerade bostäder.
34. Europaparlamentet välkomnar inrättandet av integrerade samarbetsmodeller med deltagande av byggherrar, allmännyttiga bostadsföretag och byggföretag för att främja energiupprustning och byggande av subventionerade bostäder med låga energiutsläpp.
35. Europaparlamentet välkomnar kommissionens meddelande av den 31 juli 2012 om en strategi för hållbar konkurrenskraft inom byggsektorn (COM 2012/0433). Parlamentet anser att man som komplement till skattemässiga incitament och ekonomiskt stöd för att göra sektorn mer konkurrenskraftig och innovativ måste vidta åtgärder för att höja arbetskraftens kompetensnivå. Detta är nödvändigt för att möta utmaningarna i ett resursanvändningseffektivt Europa, en ekonomi med låga koldioxidutsläpp och nå målen i direktivet om energieffektivitet (2012/27/EU)¹ och i direktivet om byggnaders energiprestanda (2010/31/EU)².
36. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att samarbeta närmare med medlemsstaterna och deras ansvariga lokala myndigheter för att utarbeta bestämmelser på medellång och lång sikt för de kompetenser som arbetsmarknaden kräver. Parlamentet begär att de ansvariga aktörerna följer upp sysselsättningsutvecklingen för att göra grundyrkesutbildningen och fortbildningen mer behovsanpassad. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och de lokala myndigheterna att snabbt anpassa sina utbildningssystem, inbegripet yrkesutbildning, med integrering av bland annat begreppet hållbar ekonomi, och att garantera tillgång till utbildningsprogram som ska göra det lättare för ungdomar att komma in i nya ”gröna” jobb och ”gröna” branscher. Främjandet av gröna jobb kan skapa kvalitativa och hållbara arbetstillfällen, bekämpa fattigdom och social utestängning samt garantera stödjande arbetsförmedlingar.
37. Europaparlamentet noterar att den gröna sektorn kan skapa en mängd olika arbetstillfällen, från mindre kvalificerade arbeten till högkvalificerad sysselsättning inom kunskapssektorn. Parlamentet framhåller i detta sammanhang följande:
  - Små och medelstora företag är viktiga när det gäller att tillhandahålla arbetstillfällen i den gröna ekonomin och har möjligheter att erbjuda arbetsträning, lärlingsplatser

---

¹ EUT L 315, 14.11.2012.

² EUT L 153, 18.6.2010.

och lokalt utåtriktade projekt, vilket kan skapa arbetstillfällen för socialt missgynnade personer.

- Medlemsstaterna bör inrätta övergångsfonder för att hantera kompetensbehoven.
- Kommissionen bör inom ramen för livslång fortbildning ta med en nionde nyckelkompetens som avser miljö, klimatförändringar och hållbar utveckling.
- Medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna bör utnyttja den europeiska socialfonden (ESF) för investeringar i kompetens, sysselsättning, yrkesutbildning och omskolning, särskilt inom ”gröna” yrken, till exempel energiupprustning av byggnader.
- Medlemsstaterna bör stödja framväxten av aktörer med både social och teknisk kompetens när det gäller energiekonomi, till exempel socialt-tekniska medlingsyrken, och att göra utbildningen i tekniska yrken mer samhällsinriktad i frågan om energieffektivitet, och omvänt.

38. Europaparlamentet välkomnar paketet för sociala investeringar genom vilket kommissionen erbjuder medlemsstaterna möjligheter att tillämpa effektivare och mer resultatnriktade socialpolitiska strategier inriktade på tillväxt och sammanhållning.
39. Europaparlamentet konstaterar att investeringar i subventionerade bostäder utgör en del av bredare politiska insatser för att utforma och finansiera ett utbud av offentliga sociala tjänster, hälso- och sjukvårdstjänster och utbildningstjänster, för att medborgare ska kunna utöva sina grundläggande sociala rättigheter och för att tillgodose föränderliga sociala behov.

Att bekämpa fattigdom och främja social integration och social sammanhållning

40. Europaparlamentet påminner om att för att rätten till bostad ska kunna erkännas och bli verklighet måste andra grundläggande rättigheter förverkligas fullt ut, däribland politiska och sociala rättigheter. Parlamentet är därför av åsikten att erkännandet av rätten till bostad bör ingå i Europeiska unionens primärrätt bör vara ett slutligt mål. Parlamentet påminner om att det är medlemsstaten eller den ansvariga offentliga myndigheten som har ansvaret för att rätten till bostad genomdrivs med hjälp av förbättringar av den förda politiken och programmen för allmän tillgång till bostäder, särskilt för utsatta personer, genom ett tillräckligt utbud av lämpliga, anständiga och sunda bostäder till rimlig kostnad och genom att i förekommande fall införa en lagstadgad rätt till bostad.
41. Europaparlamentet efterlyser en studie av Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter som utvärderar effektiviteten i och villkoren för genomförandet av rätten till bostad och till bostadsstöd i medlemsstaterna. Alla berörda aktörer bör involveras i processen. Byrån bör främja utbyte av bästa metoder när det gäller den effektiva tillämpningen av rätten till bostad för särskilt utsatta och utestängda grupper, inbegripet hemlösa. Kommissionen bör följa dessa aktiviteter i paketet för sociala investeringar.
42. Europaparlamentet förordar att medlemsstaterna och kommissionen stöder och främjar utveckling och utbyte av en innovativ och faktisk god praxis för införande av rätt till bostad för särskilt utsatta och utestängda grupper, särskilt när det gäller att bekämpa våld i hemmet. Offer för våld i hemmet är tyvärr ofta mer benägna att stanna i en våldsamt miljö om de av ekonomiska skäl inte kan hitta en passande bostad. Medlemsstaterna uppmanas

att tillhandahålla integrerade sociala tjänster för familjer som är utsatta för våld i hemmet.

43. Europaparlamentet förväntar sig att kommissionen undersöker om direktstöd i form av bostadsbidrag eller indirekt stöd genom subventionerat boende är den effektivaste åtgärden för att tillhandahålla boende till rimlig kostnad för samhällsgrupper som inte kan tillgodose sina bostadsbehov på marknaden.
44. Europaparlamentet begär att kommissionen och Eurofound under 2014 genomför en studie av kostnaderna för underlåtenheten att vidta åtgärder beträffande bristfälliga bostäder inom ramen för Eurofound's arbetsprogram 2014.
45. Europaparlamentet noterar med oro det faktum att många medlemsstater för att hantera sin statsfinansiella obalans har stoppat instansers verksamhet och upphört med program och åtgärder (hyresbidrag, bolån osv.) vars syfte var att underlätta införskaffandet av bostad. Mitt i denna djupa ekonomiska utarmning har fastighetsskatten samtidigt höjts oproportionerligt vilket utsätter stora befolkningsgrupper för fattigdom och misär.
46. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att utföra sociala konsekvensanalyser med betoning på könsrelaterade och hushållsbaserade analyser som en del av all politik och alla program för subventionerat boende och att särskilt ta hänsyn till skillnader mellan könen i fråga om inkomster och ekonomiska resurser. Parlamentet betonar att alla statistiska uppgifter måste delas upp efter kön och hushållstyp och att ytterligare forskning behövs för att fastställa exakt hur bostadspolitikerna kan stödja enskilda och grupper i en utsatt situation, såsom kvinnor (med tanke på att kvinnor har många olika uppgifter som ensamstående förälder och vårdare av anhöriga och personer med funktionsnedsättning), familjer, ungdomar, personer med funktionsnedsättning och äldre.
47. Europaparlamentet rekommenderar lokala, regionala och nationella myndigheter i medlemsstaterna att utforma en integrerad politik för att främja social integration och garantera allmän tillgång till anständiga och sunda bostäder till rimlig kostnad. Parlamentet föreslår att politiken innehåller följande åtgärder:
  - Särskilt stöd till subventionerade och mycket subventionerade sunda bostäder av god kvalitet, bland annat genom att föreskriva en minsta andel subventionerade bostäder där det är relevant, såsom i tätbefolkade områden med mycket stor efterfrågan, till exempel storstadsområden, vilket skulle uppmuntra mångfald.
  - Fastställande av klart definierade minimikrav för bostäders kvalitet, särskilt beträffande subventionerade bostäder,
  - Samordning av programmen för ett utökat utbud av subventionerade bostäder med en politik för tillträde till andra viktiga offentliga tjänster och tjänster av allmänt intresse, såsom byggande av allmänna sociala anläggningar som vårdinrättningar, idrottsanläggningar och kulturcenter (som en del i lokalt integrerad strategi) och förhindra oplanerad stadsutbredning i linje med kommissionens riktlinjer för att uppnå ”nollförbrukning” av marken till 2050.
  - motverkan av de ständiga svårigheter som de mest utsatta befolkningsgrupperna, bl.a. invandrare och ungdomar, upplever när det gäller att få tillgång till en anständig bostad,
  - Ordningar för att stärka hyresgästers besittningsskydd.

- Genomförande av effektiv förebyggande politik, i samarbete med hyresgästföreningar, för att stoppa vräkningar av hyresgäster, särskilt de mest utsatta hushållen och särskilt under mycket kalla perioder, med tanke på att det förutom det mänskliga drama som dessa vräkningar innebär i synnerhet för familjer, är ett mindre kostsamt alternativ för de ansvariga myndigheterna att betala och förebygga missade hyror och uteblivna hyror.
  - Utarbetande av särskilda program för hemlösa som bygger på bedömningar av den lokala situationen, med beaktande av den europeiska typologin för utslagning i anslutning till boendet (ETHOS) och dess modell för att mäta utslagningsprocessen i anslutning till boendet. Programmen ska innehålla kompletterande stöd och anpassas till kvinnors särskilda situation och behov, och framför allt betona bostadslösningar och långsiktigt stöd för utsatta personer och marginaliserade grupper snarare än provisoriska inkvarteringar.
  - främjande och finansiering av program för eget byggande,
48. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att säkerställa att alla medborgare har råd med boende genom att hyreshöjningar baseras på ett objektiva system som ser till att fastighetspriserna endast höjs måttligt samt anpassa sin skattepolitik i syfte att reducera spekulation.
49. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utan dröjsmål genomföra parlamentets resolution om en EU-strategi mot hemlöshet.
50. Europaparlamentet betonar att man på ett mer övergripande sätt måste ta itu med de olika aspekterna av hemlöshet bland kvinnor och att dessa bör integreras i all EU-lagstiftning. Parlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen och medlemsstaterna att genomföra systematiska konsekvensanalyser ur ett jämställdhetsperspektiv och övervaka hemlösa kvinnors särskilda situation och behov, främja projekt för stöd i boendet och byggandet av anpassade och energieffektiva bostäder till överkomligt pris, samt att inkludera medelklassfamiljer – som ofta utesluts från sådana projekt – i programmen för subventionerat boende eftersom de, precis som andra hushåll, kan lida av materiell fattigdom till följd av den ekonomiska krisen
51. Europaparlamentet stöder införandet av integrerade samarbetsmodeller med deltagande av social- och sjukvårdstjänster, tjänster för stöd till utsatta personer, allmännyttiga bostadsföretag och berörda föreningar som en del i deras insatser för att hjälpa utsatta personer som söker eller redan har bostad.
52. Europaparlamentet begär att kommissionen, medlemsstaterna och ansvariga myndigheter anslår medel från strukturfonderna till bostäder och inkvartering för marginaliserade grupper, framför allt i subventionerade bostäder, och att skriva in denna prioritering i sina operativa program. Parlamentet uppmanar i detta sammanhang kommissionen och byrån för grundläggande rättigheter att utveckla utbytet av bra metoder mellan lokala myndigheter på grundval av gemensamma och tydliga kriterier.
53. Europaparlamentet rekommenderar medlemsstaterna och deras ansvariga myndigheter att investera i byggande och anpassning av subventionerade bostäder till rimlig kostnad för att komma till rätta med förfallet och de sanitära riskerna hos nedslitna bostäder, varierande familjesammansättningar och en åldrande befolkning, och framför allt för att

äldre personer med hjälpbehov ska kunna bo kvar hemma och för att tillgodose de specifika behoven för personer med funktionsnedsättning och ungdomar, bland annat beträffande rörligheten på bostads- och arbetsmarknaden. Strukturfonderna bör utnyttjas för detta ändamål under den kommande programperioden (2014–2020). Parlamentet anser att samhällsstödet för tillgång till bostäder är en faktor för skapandet av ”vita” arbetstillfällen, vilket är oumbärligt för att nuvarande och framtida samhällsutmaningar ska kunna klaras, till exempel den åldrande befolkningen. Parlamentet understryker den positiva roll som den europeiska fonden för socialt företagande kan spela till förmån för projekt för stöd och tillgång till bostäder.

54. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och deras regionala och lokala myndigheter att vidta effektiva och stimulerande åtgärder, baserade på prognosanalyser av bostadsbehovet, för att bekämpa att bostäder står tomma under lång tid, framför allt i utsatta områden, och därigenom bekämpa bostadsspekulationen och frigöra dessa bostäder för ett subventionerat boende.
55. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att föra en bostadspolitik baserad på principen om neutralitet mellan tillgången till mark, investeringar i privata hyresbostäder och investeringar i subventionerade hyresrätter, med hänsyn tagen till olika lokala omständigheter.
56. Europaparlamentet betonar vikten av ett klassificeringssystem för bostäder när det gäller hälsa och säkerhet, som ger en bedömning av hälsorisker i samband med bostäder.
57. Europaparlamentet rekommenderar medlemsstaterna och de ansvariga myndigheterna att förenkla rutinerna för att ansöka om subventionerat boende och att göra tilldelningen av bostäder mer rättvis, insynsvänlig och objektiv, i enlighet med den särskilda ekonomiska, sociala och kulturella situationen i varje medlemsstat, i syfte att sätta stopp för all diskriminering och undvikande av de mest utsatta grupperna, vilket leder till ytterligare segregering av bostadsmarknaden och skapar getton. Parlamentet understryker i detta sammanhang betydelsen av åtgärder som gäller i olika medlemsstater, till exempel en förteckning över lagliga, noggranna och tydliga tilldelningskriterier som främjar social integration, anonymisering av ansökningar om subventionerade bostäder, offentliggörande av lediga bostäder, införande av prissättningssystem i anbudsunderlag, åtskillnad mellan de instanser som kontrollerar kriterierna och de som tilldelar bostäder, samt ett lämpligt förvaltningssystem för tilldelningen så att den sociala integrationen främjas storskaligt.
58. Europaparlamentet betonar utmaningarna med en åldrande befolkning och behovet av tillgängliga, lämpliga och anständiga bostäder för det växande antalet äldre människor i EU. Äldre personer i alla medlemsstater blir allt fattigare. I det nya europeiska innovationspartnerskapet för aktivt åldrande, som samordnar forskningsinsatserna inom området, behöver det därför ingå billiga lösningar som är särskilt utformade för att äldre personer ska kunna bo kvar hemma så länge som möjligt. I detta sammanhang är en förbättring av den nuvarande tillgängligheten till bostäder ett relevant sätt att minska social utestängning genom åtgärder för att öka deras självständighet. Parlamentet uppmanar därför medlemsstaterna att inkludera ett särskilt avsnitt i sina nationella reformer tillägnat utvecklingen av billiga lösningar för att göra det möjligt för äldre att bo kvar i sina egna hem så länge som möjligt, med beaktande av att bättre tillgång till

befintliga bostäder är önskvärt eftersom det hjälper människor att bo kvar i sina hem och underlättar för dem att återfå ett socialt liv genom att öka deras självständighet.

59. Europaparlamentet påpekar att subventionerat boende bör organiseras på ett sätt som gör att både gentrifiering och gettobildning undviks. Parlamentet efterlyser finansiella incitament där det är relevant, som syftar till att utveckla allmänna bostäder och en blandning av privata och subventionerade bostäder för att undvika social segregering.
60. Europaparlamentet anser att det är mycket viktigt att stödja socialt missgynnade grupper, särskilt när det gäller tillhandahållande av bostäder, med tanke på den befintliga sociala obalansen i EU och i synnerhet i de nya medlemsstaterna.
61. Europaparlamentet rekommenderar att medlemsstaterna och de berörda myndigheterna vidtar åtgärder för att förbättra tillgången till bostäder till rimlig kostnad genom fler subventionerade bostäder till rimlig kostnad och av hög kvalitet samt integrering med samhällsbaserad omsorg och sociala tjänster genom utnyttjandet av Europeiska socialfonden och andra strukturfonder för att uppnå detta resultat.
62. Europaparlamentet understryker att subventionerade bostäder, när de samordnas med effektiv samhällsbaserad omsorg och andra sociala tjänster, bör vara till hjälp i utvecklingen av möjligheterna till eget boende, genom att hjälpa socialt utsatta eller missgynnade grupper att genomföra övergången till en mer självständig livsstil, minska bidragsberoendet och bli mer självständiga.
63. Europaparlamentet uppmanar berörda offentliga och privata myndigheter att systematiskt integrera moduler om byggnaders tillgänglighet och ”design för alla” i utbildningsprogrammen för ingenjörsvetenskap, arkitektur, stadsplanering och konstruktion.
64. Europaparlamentet är bekymrat över den globala trenden att begränsa tillgången på subventionerade bostäder och uppmanar medlemsstaterna att inkludera de ofta utestängda medelklassfamiljerna i programmen för subventionerat boende eftersom de till följd av den ekonomiska krisen kan lida av materiell fattigdom precis som andra hushåll.
65. Europaparlamentet anser att EU bör engagera sig effektivt till förmån för en hållbar och integrerad stadsutveckling, framför allt till förmån för subventionerade bostäder, så att stadsdelar med problem bättre kan integreras i sina stadsmiljöer och så att fattigdom och social utslagning kan bekämpas. Parlamentet uppmanar därför medlemsstaterna och de ansvariga myndigheterna att i större utsträckning och på ett integrerat sätt utnyttja strukturfonderna (ERUF, EFS), EIB och andra finansiella lösningar och synergierna mellan dessa. Parlamentet anser att ett lämpligt deltagande från de boendes sida och en förstärkning av deras medbestämmanderätt före och under byggandet och upprustningen av subventionerade bostäder bidrar till att förstärka delaktigheten och den sociala sammanhållningen.
66. Europaparlamentet begär att kommissionen genomför en studie av hur effektiva investeringsmodeller med samhällspåverkan är inom den subventionerade bostadssektorn, med inriktning på potentialen hos strukturfonderna när de används som finansiella instrument och eventuellt kombineras med andra finansieringskällor, för att främja

investeringar med samhällspåverkan, som till exempel genom att skapa lokala gröna arbetstillfällen eller arbetstillfällen för unga, och genom social integration via tillhandahållande av bostäder för marginaliserade befolkningsgrupper.

67. Europaparlamentet konstaterar att offer för våld i hemmet tyvärr ofta är mer benägna att stanna i en våldsamt miljö om de är ekonomiskt beroende av förövaren och därför inte kan söka en egen passande bostad. Parlamentet uppmanar därför EU att främja politik och program som beaktar jämställdhetsperspektivet och som syftar till att öka tillgången på säkra bostäder till överkomligt pris för offer för våld i hemmet, och uppmanar medlemsstaterna att finna billiga lösningar på alternativa former av akutboenden och tillfälliga boenden och att öka antalet skyddade boenden och rehabiliteringscentrum för offer, såväl som andra relaterade sociala tjänster, såsom integrerade tjänster för familjer (till exempel familjerättscentrum).
68. Europaparlamentet påminner om att det år 2009 fanns sju gånger så många ensamstående mödrar som ensamstående fäder. Parlamentet anser därför att ensamstående mödrar, tillsammans med andra grupper eller enskilda i utsatta situationer, såsom ensamstående föräldrar, unga familjer, flerbarnsfamiljer, ungdomar i början av sin karriär, invandrarkvinnor, personer med funktionsnedsättning och äldre, bör prioriteras vid tilldelningen av subventionerade boenden. I början av den ekonomiska krisen påverkades män mer än kvinnor, men allt eftersom krisen fortsatte ökade arbetslösheten mer för kvinnor än för män.

Att bekämpa energifattigdomen

69. Europaparlamentet är oroat över att energiknappheten ökar och att 50-125 miljoner invånare i Europa är drabbade. Detta är följderna framför allt av kombinationen av låg verkningsgrad hos pannor, dålig uppvärmnings- och isoleringskvalitet och alltför höga energikostnader.
70. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att anta ett meddelande om kampen mot energifattigdom där medlemsstaterna uppmanas att definiera begreppet energifattigdom baserat på gemensamma parametrar men anpassade för varje medlemsstat med hänsyn till särskilda nationella omständigheter. En rimlig kostnad när det gäller alla typer av bostäder bör inte enbart bestämmas utifrån hyran, utan också utifrån tillhörande energiräkningar. Man kan dock inte endast betrakta energifattigdomen utifrån utgiftsnivåer och energipris, eftersom den också har att göra med kvaliteten som framför allt hör samman med invånarnas konsumtionsmönster och konsumtionsvanor.
71. Europaparlamentet begär att kommissionen och medlemsstaterna garanterar att fördjupandet av den inre energimarknaden alltid åtföljs av åtgärder för att skydda utsatta konsumenter.
72. Europaparlamentet anser att rätten till tillgång till energi är väsentlig för att kunna leva ett värdigt liv. Medlemsstaterna uppmanas att förbättra definitionen av ”anständig bostad” så att energieffektivitetsstandarder tas med, att bekämpa energifattigdom framför allt via sina energitillsynsmyndigheter på grundval av lokala energibesiktningar, och att vidta integrerade åtgärder, både inom den privata och offentliga sektorn, bland annat genom att

- inrätta specifika finansiella ordningar vad gäller lättnader i energikostnaderna för de mest utsatta hushållen (såsom progressiva energiavgifter, punktinsatser eller stöd integrerat med andra sociala åtgärder, förebyggande åtgärder mot obetalda räkningar, skydd mot leveransavstängningar),
  - inrätta specifika nationella eller regionala fonder med syfte att minska energifattigdomen och som kan försörjas med ekonomiska bidrag från energileverantörerna i proportion till deras skyldighet att sänka förbrukningen i enlighet med direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet,
  - stödja initiativ och upplysningsåtgärder för att hjälpa boende att spara energi,
  - stödja en förbättring av de mest energikrävande bostädernas energiprestanda genom effektiva och långsiktiga ekonomiska styrmedel, både i städer och på landsbygden, utan att detta medför allvarliga ökningar av bostadskostnaderna efter att de genomförda energibesparingarna har avräknats. Parlamentet begär att kommissionen startar en samordning och studerar införandet av stimulansverktyg.
73. Europaparlamentet påminner om att bostadssektorn erbjuder en av de största potentialerna för energisparande. Parlamentet understryker att åtgärder för energieffektivisering på medellång och lång sikt, och i den mån kostnaderna för energiupprustningen inte överstiger de uppnådda energibesparingarna, i första hand bör öka hushållens köpkraft och förbättra livskvaliteten. Parlamentet understryker att sådana åtgärder också gör det möjligt att minska koldioxidutsläppen och att skapa arbetstillfällen, stödja den lokala ekonomin och sänka sjukvårdskostnaderna.
74. Europaparlamentet understryker de potentiella fördelarna när det gäller särskilt stöd till installationen av en lösning för energieffektivitet och förnybar mikroenergiproduktion inom subventionerade bostäder, vilket innebär fördelar i form av lägre energiräkningar och att vinsterna från den genererade energin kan fördelas relativt jämnt mellan hyresgästerna och bostadsrättsföreningen eller ägaren för att sänka hyresgästens kostnader och finansiera ägarnas fortsatta renoveringar och förbättringar av bostadsbeståndet.
75. Europaparlamentet anser att åtgärder för energiupprustning som ett led i kampen mot energifattigdom också bidrar till att förebygga sjukdomar (såsom luftvägsbesvär, hjärt- och kärlsjukdom, allergier, astma, matförgiftning, kolmonoxidförgiftning samt påverkan på de boendes psykiska hälsa).
76. Europaparlamentet betonar vikten av program som syftar till att förbättra energiprestandan för att göra subventionerade och privatägda bostäder billigare. Parlamentet understryker behovet av att kommissionen förtydligar riktlinjerna för statligt stöd i fråga om nationella medel och EU-medel till dessa renoveringar och investeringar och att tillåta flexibilitet när det är möjligt för att säkerställa att bostadsföreningars och privata fastighetsägares investeringar kan få tillgång till de mest lämpliga anslagen för att uppnå detta sociala och miljömässiga mål utan att bryta mot EU:s konkurrensregler.
77. Europaparlamentet välkomnar att åtgärder för att främja energieffektivitet och utnyttjande av förnybar energi i bostäder kan få stöd från ERUF och sammanhållningsfonden under perioden 2014–2020. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna, de lokala och regionala myndigheterna och alla berörda parter att utnyttja ERUF och Sammanhållningsfonden för att finansiera åtgärder som ska förbättra energiprestandan, och att prioritera de hushåll

som drabbas hårdast av energifattigdomen.

78. Europaparlamentet framhåller den roll som energileverantörerna måste spela när det gäller att förebygga och lösa tvister, bland annat genom att installera intelligenta förbrukningsmätare, införa kundservice och förbättra prissättningens tydlighet.
79. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att informera hushållen bättre med hjälp av informationskampanjer om en mer ansvarsfull energiförbrukning och om de stödåtgärder som de har tillgång till genom ett väl utformat socialt stödprogram och att bedriva utbildnings- och informationskampanjer, framför allt bland befattningshavare inom socialsektorn, om satsningarna mot energifattigdom.
80. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att utarbeta nationella databaser om energifattigdomen.
81. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen och medlemsstaternas regeringar och nationella parlament.

MOTIVERING

Syftet med detta betänkande är att visa i vilken utsträckning den subventionerade bostadssektorn kan fungera som en hävstång för att lyfta Europeiska unionen ut ur den ekonomiska, sociala och miljömässiga krisen. Uppskattningsvis bor 25 miljoner EU-medborgare i subventionerat boende. I samtliga medlemsstater förutom Grekland finns det subventionerade bostäder. Antalet varierar stort mellan olika medlemsstater, särskilt mellan staterna i väst och de senast tillkomna i öst. Behovet av subventionerade bostäder varierar även inom en och samma medlemsstat, mellan städer och landsbygd samt inom själva städerna mellan centrum och förorterna.

Subventionerat boende är ett av de offentliga myndigheternas svar på bostadsmarknadens oförmåga att tillgodose alla behov av bostäder, och att garantera tillgång för alla till en anständig bostad till rimlig kostnad.

EU:s medlemsstater garanterar ett parallellt utbud med subventionerade bostäder som kompletterar det spontana utbudet på marknaden. Detta subventionerade boende tillhandahålls på särskilda villkor vad gäller tillträde och priser, av instanser utan vinstsyfte som inrättats uttryckligen i detta syfte, men även av privata investerare, juridiska eller fysiska personer med särskilda uppdrag och som subventioneras av nationella, regionala eller lokala offentliga myndigheter.

Trots detta finns det **många medborgare i EU som inte längre har råd med en anständig bostad**. 2010 hade 5,7 % av befolkningen i EU ingen bostad¹, trots målet i Europarådets reviderade sociala stadga att hemlösheten successivt ska undanröjas. Dessutom bodde 17,86 % i trånga eller olämpliga bostäder och 10,10 % av hushållen uppgav att boendekostnaderna överskred 40 % av den disponibla inkomsten.

Marknadens oförmåga att tillgodose samtliga bostadsbehov drabbar visserligen de bostadslösa, men även personer som bor i bostäder som är osunda, olämpliga eller trånga.

Det finns ett akut socialt behov av att investera i den subventionerade bostadssektorn. Europa upplever en allvarlig bostadskris som inte går över och som kanske rent av fördjupas trots att den europeiska allmänheten chockeras varje vinter när situationen för de hemlösa blir ohållbar.

De sociala orättvisorna ökar, arbetslösheten skjuter i höjden, 120 miljoner européer är fattiga eller riskerar fattigdom och den privata bostadsmarknaden uppfyller alltmer sällan den ökande efterfrågan från de fattigaste hushållen i hela Europa. Med stigande hyror och energipriser sätts socialt stöd till bostäder under press samtidigt som skuldskrisen får medlemsstaterna att skära ned i de sociala utgifterna och till och med att minska antalet subventionerade bostäder till förfång för den sociala och territoriella sammanhållningen. Det blir allt svårare att tillämpa rätten till en anständig bostad till rimligt pris, som är en förutsättning för andra grundläggande rättigheter.

---

¹ Källa: Europe Information Service SA.

Social integrering bör bygga på ett tillräckligt utbud av subventionerade bostäder till rimligt pris och av god kvalitet för att avvärja hälsoproblem. I arbetet med social integrering behövs också medel för att bekämpa energifattigdom och objektiva och transparenta kriterier för tilldelning av bostäder enligt en lämplig ledningsstruktur för att främja en samordnad strategi och socialt blandat boende och på så sätt bekämpa diskriminering.

Att investera i subventionerat boende är också att reagera på en åldrande befolkning och äldres vårdbehov, ungdomars specifika problem samt integrering av marginaliserade grupper och hemlösa.

Att investera i subventionerat boende är också att ekonomiskt stödja byggsektorn som har drabbats hårt av krisen. liksom renoveringssektorn, särskilt när det gäller värmeisolering och förnybar energi, som är sektorer som leder till större effektivitet och gröna lokala jobb som inte går att utlokalisera.

Bostadssektorn är den sektor där de största energibesparingarna kan göras näst efter transportsektorn. Subventionerat boende kan således bidra till att klimatmålen i Europa 2020-strategin uppnås och på så sätt kan miljökrisen angripas, samtidigt som hushållens energiräkningar och energiberoendet minskas.

Ett tillräckligt utbud av subventionerat boende bidrar till att dämpa cyklerna på bostadsmarknaden och begränsa prisbubblor som destabiliserar ekonomierna. Det bör tas större hänsyn till investeringarna i subventionerat boende i unionens system för makroekonomisk och budgetmässig övervakning.

Det bör framhållas att strukturfonderna och lån från Europeiska investeringsbanken har ett mervärde för att stimulera investeringarna i subventionerat boende. Dessa medel gör det framför allt möjligt att utveckla fortbildning och yrkesutbildning inom grön energi och att skapa tusentals lokala och anständiga arbetstillfällen som inte går att utlokalisera. Det bör anslås tillräckliga belopp till detta i nästa fleråriga budgetram och det bör bli lättare att ansöka om medlen, liksom att använda medel som inte utnyttjats till subventionerat boende.

21.3.2013

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR REGIONAL UTVECKLING

till utskottet för sysselsättning och sociala frågor

över subventionerat boende i Europeiska unionen
(2012/2293(INI))

Föredragande: Salvatore Caronna

FÖRSLAG

Utskottet för regional utveckling uppmanar utskottet för sysselsättning och sociala frågor att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

1. Europaparlamentet understryker parlamentets viktiga roll för att bekämpa social utestängning och fattigdom samt för att säkra subventionerade bostäders bidragsberättigande både tidigare och i de nya förordningarna om strukturfonderna och Sammanhållningsfonden, i syfte att ytterligare undersöka möjligheten att föra en innovativ politik för att främja synergieffekter och partnerskap på nationell, regional och lokal nivå. Parlamentet understryker behovet av att garantera riktat stöd till medlemsstater som drabbats av ökad arbetslöshet och fattigdomsrelaterade problem. Parlamentet uppmanar därför medlemsstaterna och samtliga berörda parter att prioritera investeringar i subventionerat boende i de nationella reformprogrammen och i de strategiska riktlinjerna för partnerskapsavtalen under programplaneringsperioden 2014–2020.
2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att klargöra definitionen av subventionerade bostäder mot bakgrund av utbyte av bästa praxis och erfarenheter mellan medlemsstaterna och med beaktande av att subventionerade bostäder uppfattas och förvaltas på olika sätt (ofta pga. flexibilitet vad gäller fastställande av prioriteringar) i medlemsstaterna, regionerna och lokalsamhällena.
3. Europaparlamentet välkomnar kommissionens förslag till lagstiftningspaket med förordningar om sammanhållningspolitiken efter 2014, som innehåller fullständiga föreskrifter för uppnåendet av målen i EU 2020-strategin för smart och hållbar tillväxt för alla. Detta kan bland annat ske genom prioriterade investeringar i energieffektivitet, främjande av förnybar energi, bekämpning av klimatförändringar, främjande av integrerade politiska strategier för stadsutveckling och territoriell utveckling t.ex. via

samhällsledd lokal utveckling och integrerad territoriell investering, och åtgärder för att stödja en social och solidaritetsbaserad ekonomi och avskaffa social utestängning och fattigdom samt ojämlikheter på hälsoområdet genom säkrande av högkvalitativa bostäder och sociala tjänster till överkomliga priser för marginaliserade samhällsgrupper och andra utsatta och missgynnade befolkningsgrupper såsom hemlösa, kvinnor, äldre och funktionshindrade. Parlamentet påpekar att byggandet och anpassningen av subventionerade bostäder borde gå hand i hand med utvecklingen av offentlig och social infrastruktur som i förekommande fall är jordbävningssäker, samtidigt som man vidtar åtgärder för att förhindra oplanerad stadsutbredning.

4. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att i enlighet med principerna om partnerskap och flernivåstyre involvera lokala och regionala myndigheter, alla parter samt de organisationer som företräder dem – under förutsättning att det är fråga om sådana som medborgarna i första hand själva vänder sig till. Medlemsstaterna uppmanas även att fastställa prioriteringar och former för utnyttjande av medel – inom ramen för partnerskapsavtal och operativa program på gemensam och samordnad basis där det är möjligt – från Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och, när det gäller subventionerade bostäder i jordbruksområden samt i småstäder och medelstora städer, från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling. Parlamentet framhåller att bättre synergieffekter mellan strukturfonderna och Sammanhållningsfonden skulle kunna främja hållbar utveckling av eftersatta områden eller landsbygdsområden och förhindra att de isoleras och avfolkas, vilket därmed stävjar de negativa effekterna av social segregation och främjar mångfald, social sammanhållning och jämställdhet mellan kvinnor och män.
5. Europaparlamentet uppmanar Europeiska investeringsbanken att i nära samråd med lokala och regionala myndigheter öka investeringarna i sektorn för subventionerade bostäder.
6. Europaparlamentet noterar att investeringar i subventionerade bostäder spelar en viktig roll i genomförandet av andra politiska strategier och bland annat har positiva effekter på den lokala ekonomin vad avser tillväxt och skapande av arbetstillfällen, social integration, kampen mot fattigdom, stöd till lokala små och medelstora företag och främjandet av yrkesmässig rörlighet. Vidare konstaterar parlamentet att hälsosamma bostäder bidrar till individuellt välbefinnande och till folkhälsan samt skyddar miljön generellt. I detta sammanhang betonar parlamentet att det är nödvändigt att undersöka och fastställa bästa praxis, stärka lokala och regionala myndigheters kapacitet samt utvärdera deras framsteg när det gäller att genomföra sådana beprövade metoder.
7. Europaparlamentet anser att investeringar i subventionerade bostäder kan vara en lämplig, konkret och effektiv åtgärd till stöd för EU:s ekonomiska styrning generellt och i synnerhet för dess sociala, ekonomiska och territoriella sammanhållning, särskilt när det gäller att motverka bostadsbubblor, t.ex. genom att bekämpa spekulativa trender i bostadsbyggandet och deras negativa följder för den sociala och makroekonomiska stabiliteten, framför allt nu när vi ser de sociala konsekvenserna av den ekonomiska och finansiella krisen, budgetbegränsningarna och den låga tillväxttakten i EU.
8. Europaparlamentet påpekar att bostäder är en viktig samhällsresurs som medlemsstaterna, regionerna och de lokala myndigheterna har ett särskilt ansvar för. Därför framhåller

parlamentet att de bör vidta alla tänkbara åtgärder för ta fram lösningar för att främja byggandet av energieffektiva bostäder till överkomliga priser, undanröja all slags diskriminering vid fördelningen av subventionerade bostäder och förenkla förfarandena för ansökan om och tilldelning av sådana bostäder, med hänsyn till den särskilda situation som missgynnade personer befinner sig i.

9. Med tanke på den befintliga sociala obalansen i EU och i synnerhet i de nya medlemsstaterna är det enligt Europaparlamentet mycket viktigt att stödja socialt missgynnade grupper, särskilt när det gäller säkerställande av bostäder.

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	19.3.2013
Slutomröstning: resultat	+: 37 -: 0 0: 3
Slutomröstning: närvarande ledamöter	François Alfonsi, Luís Paulo Alves, Catherine Bearder, Jean-Jacob Bicep, Alain Cadec, Salvatore Caronna, Nikos Chrysogelos, Rosa Estaràs Ferragut, Danuta Maria Hübner, María Irigoyen Pérez, Seán Kelly, Mojca Kleva Kekuš, Constanze Angela Krehl, Petru Constantin Luhan, Ramona Nicole Mănescu, Riikka Manner, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Miroslav Mikolášik, Jens Nilsson, Wojciech Michał Olejniczak, Younous Omarjee, Markus Pieper, Monika Smolková, Nuno Teixeira, Lambert van Nistelrooij, Justina Vitkauskaitė, Hermann Winkler, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Vasilica Viorica Dăncilă, Karima Delli, Cornelia Ernst, Ivars Godmanis, Karin Kadenbach, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Ivari Padar, Mirosław Piotrowski, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Patrice Tirolien, Derek Vaughan

3.4.2013

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR KVINNORS RÄTTIGHETER OCH JÄMSTÄLLDHET MELLAN KVINNOR OCH MÄN

till utskottet för sysselsättning och sociala frågor

över subventionerat boende i Europeiska unionen
(2012/2293(INI))

Föredragande: Mojca Kleva Kekuš

FÖRSLAG

Utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män uppmanar utskottet för sysselsättning och sociala frågor att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

- A. Rätten till bostad bör ta sig uttryck i att medborgare och familjer garanteras lämpliga bostäder som tillgodoser deras behov och säkerställer deras välbefinnande, privatliv och livskvalitet och på så sätt bidrar till att uppnå social rättvisa och sammanhållning och bekämpa socialt utanförskap och fattigdom.
- B. I artikel 11 i FN:s internationella konvention om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter¹ erkänns rätten för var och en till en tillfredsställande levnadsstandard för sig och sin familj, däribland tillräckligt med mat och kläder, och en lämplig bostad samt till ständigt förbättrade levnadsvillkor. Vidare fastställs att konventionsstaterna ska vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att denna rätt förverkligas och erkänner att internationellt samarbete på frivillig grund är av väsentlig betydelse i detta sammanhang.
- C. Åtgärderna för subventionerat boende ingår i tjänsterna av allmänt ekonomiskt intresse och ska tillgodose behovet av bostäder, underlätta ägande, främja bostadskvaliteten, förbättra befintliga bostäder och anpassa bostadskostnaderna till familjesituationen och de boendes resurser, samtidigt som man lämnar utrymme för en insats från deras sida.

---

¹ Förenta nationernas generalförsamling, resolution 2200 A (XXI), 16.12.1966

- D. Subventionerade bostäder som köps eller hyrs bör vara prisvärda, energieffektiva, belägna intill grönområden och anpassade till olika generationer med hänsyn till barns och äldres särskilda behov.
- E. Rätten till bostad är en grundläggande rättighet för var och en och en förutsättning för social existens, privatliv och familjeliv och för att ta hand om sig, vila, finna arbete, ha ett bankkonto eller rösta. Bostaden är alltså grundläggande för att man ska kunna utöva alla övriga grundläggande rättigheter.
- F. År 2010 riskerade 24,5 procent av alla kvinnor att drabbas av fattigdom och socialt utanförskap.
- G. Kvinnor med låga inkomster har ofta stora bostadssvårigheter och löper därför större risk att bo i osäkra och ohälsosamma miljöer.
- H. Löneskillnaden, och därmed pensionsskillnaden, mellan kvinnor och män påverkar avsevärt kvinnors köpkraft och ekonomiska stabilitet och är fortfarande en av de största anledningarna till att kvinnor hamnar under fattigdomsgränsen i senare delen av livet.
- I. Den finansiella och ekonomiska krisen och åtstramningspolitiken har ytterligare förvärrat icke-sysselsättningen, försämrat vissa kvinnors redan osäkra arbetssituation, ökat arbetslösheten bland kvinnor (särskilt bland unga kvinnor och kvinnor över 50 år), vilken i synnerhet har påverkat äldre kvinnor på grund av den fortsatta diskrimineringen på arbetsmarknaden¹, ökat antalet kvinnor i behov av bostäder till överkomligt pris, samt förhindrat större framsteg med att förse missgynnade kvinnor med möjligheter att få bostad. Låga inkomster och arbetslöshet gör det svårt för kvinnor att få banklån och finansiering.
- J. Den ekonomiska krisen har lett till åtstramningsåtgärder, framför allt i den offentliga sektorn. I många medlemsstater domineras den offentliga sektorn av kvinnor, och kvinnors löner har sänkts kraftigt, vilket innebär att allt fler kvinnor hör till de fattigaste i EU.
- K. Krisens effekter sammanfaller med den rådande situationen där kvinnor ofta utsätts för fördomar och diskriminering både vid köp och hyra av bostäder, på grund av sina begränsade ekonomiska resurser och eftersom ensamstående kvinnor och ensamstående mödrar ofta ses som osäkrare hyresgäster eller opålitliga betalare eller att man tror att det är risk för att de säger upp kontraktet och flyttar av familjeskäl.
- L. Ensamstående mödrar, unga familjer, lågavlönade kvinnor, unga människor i början av sin karriär, invandrarkvinnor, personer med funktionsnedsättning, änkor med minderåriga barn, kvinnor från minoritetsgrupper, kvinnor som utsätts för våld i hemmet och äldre människor, i synnerhet äldre kvinnor med låga pensioner, påverkas särskilt av bristen på anpassade subventionerade boenden till överkomliga priser. Denna grupp är särskilt utsatt för hemlöshet och flyttar ofta in i undermåliga bostäder på den privata marknaden, vilket betydligt ökar risken för hälsoproblem. Denna grupp söker ofta alternativa lösningar

---

¹ Europaparlamentets resolution av den 13 september 2011 om situationen för kvinnor som närmar sig pensionsåldern (P7_TA(2011)0360).

genom att flytta in hos familj, vänner eller bekanta vilket hindrar en ordentlig analys och öppen dokumentation om hemlösa.

- M. Hemlöshet uppfattas ofta som något som främst drabbar män, men forskning har visat att den typiska formen av hemlöshet bland kvinnor är ”dold hemlöshet”. Kvinnors strategier för att undvika att bli uteliggare, som att bo hos familj eller vänner, är dock ingen lämplig lösning.
- N. Den ekonomiska krisen och marknadspriserna på bostäder minskar kvinnors möjligheter att skilja sig eller lämna samboförhållanden, vilket begränsar deras frihet och gör dem mer utsatta för könsrelaterat våld i hemmet.
1. Europaparlamentet betonar att medlemsstaterna bör öka antalet bostäder till överkomliga priser och hjälpa kvinnor att uppnå ekonomiskt oberoende genom att ge dem förutsättningar för att i större utsträckning kunna förena arbete med familjeliv, med tanke på deras pressade schema och utmaningar. Parlamentet är oroat över landsspecifika rekommendationer som syftar till att begränsa medlemsstaternas sektorer för subventionerat boende samt över kommissionens restriktiva konkurrenspolitik för att begränsa definitionen av de sociala tjänsterna av allmänt intresse till att bara gälla subventionerat boende till socialt missgynnade personer.
  2. Europaparlamentet betonar den allvarliga bristen på bostäder som är anpassade till behoven hos äldre och personer med funktionsnedsättning, och närmare bestämt bostäder som gör att de kan bo på egen hand så länge som möjligt.
  3. Europaparlamentet betonar vikten av ett klassificeringssystem för bostäder när det gäller hälsa och säkerhet, som ger en bedömning av hälsorisker i samband med bostäder.
  4. Europaparlamentet betonar att det behövs en öppen bostadspolitik som ett avgörande bidrag till jämställdheten.
  5. Europaparlamentet påminner om att det år 2009 fanns sju gånger så många ensamstående mödrar som ensamstående fäder. Parlamentet anser därför att ensamstående mödrar, tillsammans med andra grupper eller enskilda i utsatta situationer, såsom ensamstående föräldrar, unga familjer, flerbarnsfamiljer, ungdomar i början av sin karriär, invandrarkvinnor, personer med funktionsnedsättning och äldre, bör prioriteras vid tilldelningen av subventionerade boenden. I början av den ekonomiska krisen påverkades män mer än kvinnor, men allt eftersom krisen fortsatte ökade arbetslösheten mer för kvinnor än för män.
  6. Europaparlamentet betonar att det är mycket viktigt att det finns subventionerade boenden lämpliga för olika personer som behöver hjälp. De spelar en viktig roll i kampen mot barnfattigdom genom utrotningen av fattigdom i familjer och förebyggandet av att nackdelar går i arv till nästa generation. Men det är lika viktigt att dessa bostäder finns tillgängliga till en överkomlig hyra. Därför bör en ”rimlig hyra” innebära en hyra under marknadspriset.
  7. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att samarbeta med den privata sektorn och att investera i subventionerade boenden för att undvika social segregation och på så sätt

tillhandahålla en stabil och säker miljö, i synnerhet för enskilda och grupper i utsatta situationer, såsom kvinnor med lågavlönade arbeten, unga familjer, flerbarnsfamiljer, ensamstående föräldrar, unga människor i början av sin karriär, invandrarkvinnor, personer med funktionsnedsättning, kvinnor från minoritetsgrupper och äldre människor, i synnerhet äldre kvinnor med låga pensioner.

8. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att ansvara för att garantera rätten till bostad för alla, i synnerhet genom bostadsprogram för missgynnade personer, incitament för att främja bostäder med kontrollerade kostnader, byggande av bostäder med subventionerade hyror, främjande och finansiering av program för eget byggande, stöd till den kooperativa sektorn, effektiv och icke-spekulativ lånepolitik och reglering av en icke-spekulativ hyresmarknad.
9. Europaparlamentet betonar att man på ett mer övergripande sätt måste ta itu med de olika aspekterna av hemlöshet bland kvinnor och att dessa bör integreras i all EU-lagstiftning. Parlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen och medlemsstaterna att genomföra systematiska konsekvensanalyser ur ett jämställdhetsperspektiv och övervaka hemlösa kvinnors särskilda situation och behov, främja projekt för stöd i boendet och byggandet av anpassade och energieffektiva bostäder till överkomligt pris, samt att inkludera medelklassfamiljer – som ofta utesluts från sådana projekt – i programmen för subventionerat boende eftersom de, precis som andra hushåll, kan lida av materiell fattigdom till följd av den ekonomiska krisen.
10. Europaparlamentet konstaterar tyvärr att offer för våld i hemmet ofta är mer benägna att stanna i en våldsam miljö om de är ekonomiskt beroende av förövaren och därför inte kan söka en egen passande bostad. Parlamentet uppmanar därför EU att främja politik och program som beaktar jämställdhetsperspektivet och som ökar tillgången på säkra bostäder till överkomligt pris för offer för våld i hemmet, och uppmanar medlemsstaterna att finna lösningar till ett överkomligt pris på alternativa former av akutboenden och tillfälliga boenden och att öka antalet skyddade boenden och rehabiliteringscentrum för offer, såväl som andra relaterade sociala tjänster, såsom integrerade tjänster för familjer (till exempel familjerättscentrum).
11. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att utföra sociala konsekvensanalyser med betoning på könsrelaterade och hushållsbaserade analyser som en del av all politik och alla program för subventionerat boende och att särskilt ta hänsyn till skillnader mellan könen i fråga om inkomster och ekonomiska resurser. Parlamentet betonar att alla statistiska uppgifter måste delas upp efter kön och hushållstyp och att ytterligare forskning behövs för att fastställa exakt hur bostadspolitiken kan stödja enskilda och grupper i en utsatt situation, såsom kvinnor (med tanke på att kvinnor har många olika uppgifter som ensamstående förälder och vårdare av anhöriga och personer med funktionsnedsättning), familjer, ungdomar, personer med funktionsnedsättning och äldre.
12. Europaparlamentet välkomnar kommissionens förslag¹ till direktiv om bostadslåneavtal och konstaterar att många familjer har fått sina bostadslån uppsagda utan giltig orsak. Parlamentet kräver att extraordinära åtgärder vidtas för att i hela EU garantera rätten till

---

¹ COM(2011)0142.

bostad. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att säkerställa att de dramatiska sociala konsekvenserna av vräkningar hanteras effektivt.

13. Europaparlamentet noterar att bostadspolitik och bostadsprogram måste utvecklas i samråd med kvinnor med låga inkomster och från olika sociala bakgrunder för att upptäcka vilka strategier som bäst motsvarar kvinnors behov.

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	20.3.2013
Slutomröstning: resultat	+: 26 -: 0 0: 1
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Regina Bastos, Edit Bauer, Marije Cornelissen, Edite Estrela, Iratxe García Pérez, Mikael Gustafsson, Lívia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Silvana Koch-Mehrin, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Norica Nicolai, Angelika Niebler, Siiri Oviir, Antonyia Parvanova, Raül Romeva i Rueda, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Anna Záborská, Inês Cristina Zuber
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Silvia Costa, Anne Delvaux, Mariya Gabriel, Mojca Kleva Kekuš, Katarína Neveďalová, Angelika Werthmann

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	23.4.2013
Slutomröstning: resultat	+ : 24 - : 3 0 : 16
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Phil Bennion, Pervenche Berès, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Cabrnich, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Minodora Cliveti, Marije Cornelissen, Emer Costello, Frédéric Daerden, Karima Delli, Thomas Händel, Marian Harkin, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Danuta Jazłowiecka, Verónica Lope Fontagné, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Siiri Oviir, Konstantinos Poupakis, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu, Andrea Zanoni
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Georges Bach, Edite Estrela, Jelko Kacin, Jan Kozłowski, Svetoslav Hristov Malinov, Ria Oomen-Ruijten, Antigoni Papadopoulou, Csaba Sógor, Tatjana Ždanoka
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 187.2)	Anna Hedh, Anna Záborská